

19

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΑΜΥΓΔΑΛΟΚΕΦΑΛΙΟΝ

ΧΑΝΙΟΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
Αριθ. Έρωτος ΑΤΛΑΣ
19/1/70

Α'

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / 11-3-1970

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
1/ΘΕΣΙΟΝ ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΑΜΥΓΔΑΛΟΚΕΦΑΛΙΟΥ

Εν Αμυγδαλοκεφαλίω τῆ 11-3-1970

Αριθμ. Πρωτ. 35

Π ρ ό ς

Τό Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Διά τοῦ ἑ. 2113/σοῦ Δημοτ. Ἐκπ/σεως Δ' Περιφ. Χανίων

ἈΚΑΔΗΜΙΑ Ἀθηνῶν
ἔρχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποστελέωμεν φιλνὶ συνημμένως τὸ ἐρωτημα-
τολόγιον διὰ Γεωργικά ἔργα καὶ κατ' ἔξομον πυράς, δεδόντως συμπληρω-
μένον, διὰ τὰ καθ' ὑμᾶς.-

Μετὰ τιμῆς
Δ/ντῆς τοῦ Σχολείου

[Handwritten signature]

Ματθαῖος Ματθαίουδάκης

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κοσμοπόλις) *Ἀμφυδαζομεγαλί*
 (παλαιότερον ὄνομα: .....), Ἐπαρχίας *Κιβάριου*,
 Νομοῦ *Χερσίων*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ματθαίου*
Ἡ. Ματθαίουδάμης ἐπάγγελμα *Θ. Βαβυαῖος*
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἀμφυδαζομεγαλί. Κιβάριου Χερσίων*
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *5*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
  - α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Καυτοπούρας Ἰ. Γεωργίου*
τοῦ Ἀκρωτίου
 ἡλικία *65*... γραμματικαὶ γνώσεις *ΣΤ. Ἀφροσίου*
 τόπος κατεγωγῆς *Ἀμφυδαζομεγαλί. Κιβάριου Χερσίων*

Β. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Διὰ βώρων, καὶ πεδινὰ καὶ ὄρεινα, Στάβου, Διὰ βοσκῆν, καὶ ὄρεινα καὶ ἀνύφισμα.*
 Ὑπῆρχον αὐταὶ χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *Ὑπῆρχον χωριστὰ καὶ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Εἰς τοὺς χωρικοὺς καὶ Κοινότητας.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμμένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *Ὁ πατὴρ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του διένειμε τὴν περιουσίαν του ἐξ ἰσότητος.*

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; .....

..... *Συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας* .....

2) Οί τεχνῖται (δηλ. οί βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; .....

..... *Ναί* .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τήν οἰκογένειάν των ; .....

..... *Δὲν ἀσχέρον τοιαῦτα μεγάλα* .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὔτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) .....

..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργαταί ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὔτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

..... *ἐνίοτε ἐχρησιμοποιοῦντο ἐργαταί εἰς ἀμφοτέρας εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα* .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δούλοι (ὑπηρεταί) ἢ δούλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

..... *Ὁχι* .....

6) α) Οἱ νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργαταί ..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

..... *Κτι. β. και. και. προησανται. και. εἰ. εν. εν. κυριον. μεταβαινον δι. εργασιαν εἰς τὰ ἀγρονομία κυρια.*

δ'. 1) Πώς έλλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος; ...
*Ἐξ μέρους τοῦ πληθύνει ἢ λίαν καὶ ἐκπέσει μὲς
 νεφροῖς, ἐν δὲ καὶ εὐδαίμονος τοῦ τοῦ ἐβασίλευσε
 μὲς βίβρα μὲς κοῦβιν τῶν δαίμωνων.*

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *Μετὰ τὸ 1920* ...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... *ἀπὸ τὸ 1964* ...

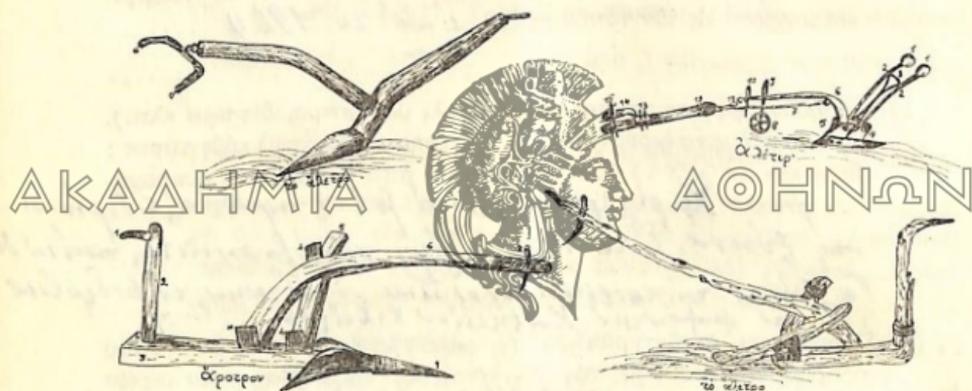
1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμηθεύετο αὐτοῦ; *Χερσὶ φέρει, ἀπὸ μὲς 2 παρῶν καὶ βιδερῶν καὶ ξύρινα. Ἐστὶ ἰδίαν ἕλαφιν χερσὶ φορτωτῶν καὶ τοῦ ἄλλο*
τὰ ξύρινα καὶ κατεσκευάζονται ἴσως ἢ καὶ τῶν καὶ βιδερῶν ἐν τῶν κρησῶν καὶ κινδύων.
 Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τρῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. χεροβολι.	4. ... χυνί.	7.	10. κατὰ κλείδι
2. ἀκέρυ.	5. παρούριαι.	8. } σταβὰρι	.....
3. παδῆρι.	6. σπαῶν	9. }	.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) *ἀπὸ τὸ 1959* ...
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *ὄκλ.* ...

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *ε.χ.ι*.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *1959*.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *καθένας κατεβουίλαγε*...
τοῦ ἴδιου... *κεν*.....
- .....
- .....
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *ανεγκριφθαι σωθεθεν ερωτ. ε(1)*
1. .... 6. .... 11. ....
2. .... 7. .... 12. ....
3. .... 8. .... 13. ....
4. .... 9. .... 14. ....
5. .... 10. .... 15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τò ύνι. Τò ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν όλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ίχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ύνι (ή τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Δι' ὅλα ταῖ εἰδήματα... καὶ... ὅλα ταῖ εἰδήματα...
 ἰδίως μορφῶν... καὶ... ὅλα ταῖ εἰδήματα...
 .....

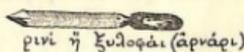
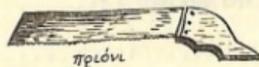
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου... ἰβία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
 6) Ητο (ή είναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ή σιδήρου, ἰβία

- 7) Ἔργαλεῖα διά τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

... βυεθάρκι, πριόνι, άρίδι, βυεθάρκι, ξυλοφαί.

πριόνι

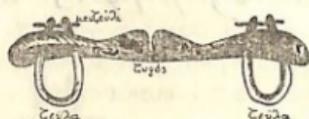
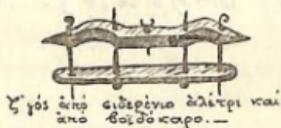
άρίδα

ξυλοφαί ή βυεθάρκι

8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Βόες, ἵππος, ἡμίονος, ὄνος...*

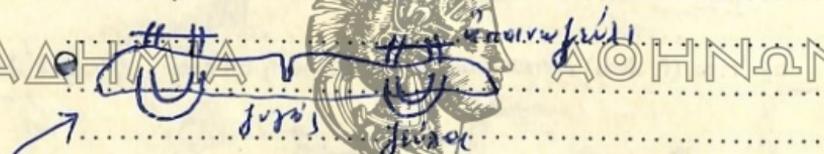
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Δύο ἢ ἓν...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ἀναγκαῖος εἶναι ὁ ζυγός μὲν βούβου βούβου...*

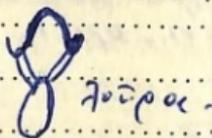
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευλες, πιζεύλια κλπ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

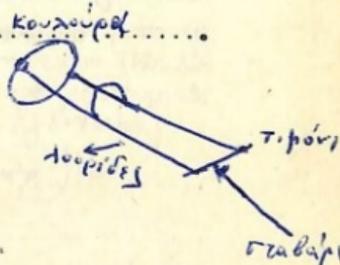
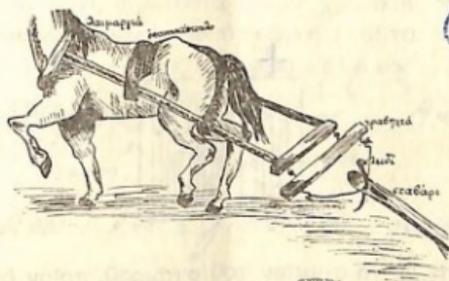
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *1945*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

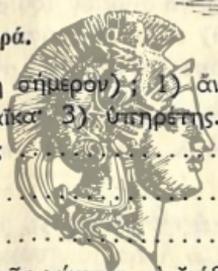
Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ. Ἄροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

ὁ ἀνδρας

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

Πρῶτα φ. αὐτὴν εἰς τὸν μετ. τῆς ζεύξεως, ἔπειτα τὰ κούρα καὶ τὸ ἀλάκρ. ἰ. καὶ β. ἰ. ε. Στο ἀλάκρ. φ. αὐτὴν εἰς τὸ κούρα, οἱ λαυριδὲς, τὸ τ.ρόνι καὶ τὸ σταθάρη.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

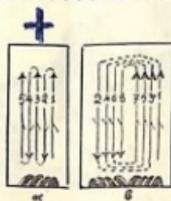
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετ' ἰσχυρί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).....

μετ' ἰσχυρί

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

και πλαισιόφρασι... και βήφρον... το εἰσφρα
 ἐγίνετο εἰς εἰς το βλεπιδιογραφο(αι)

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.);

εἰς εἰσοριές

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν;

με αὐλακίαι ἢ με βυβίται

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηται ἄροτρον;

εἰς το αὐτοφρασι και πλαισιόφρασι... και βήφρον... το εἰσφρα
 εἰσφρα... χρησιμοποιοῦνται μόνον ἢ εἰσφρα... και βυβίται

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

καθέτως ἢ πλαγίως... εἰς βάθος 20-30 εἰματ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *ἐν ὄρεσιν* .....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Παρακαταρροχ. ἐξέταρα...*

3-4 καλλουργίαι, Μαρτίου, Απριλίου, Μαΐου καὶ Ἀυγούστου. Σήμερον δὲ γίνεται καλλουργία.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Τὸς Φεβρουάριον γίνεται καὶ ἐξήκοντα 1 καλλουργία.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῆ ἀσπαστὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγροναπάουσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτᾶρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐβιοφροντο καὶ Κυρειαία 2-3 χρόνια βουκαῖα καὶ ἑώρακ 2 χρόνια 2 ἑώρακτα 1-2 χρόνια.

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; ... *ὡς ἐκαστὸν* .....

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

τὸ βυροβαμμουλο, καὶ εἶναι δεκτὸ γιὰ τὸ σίτωμα.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

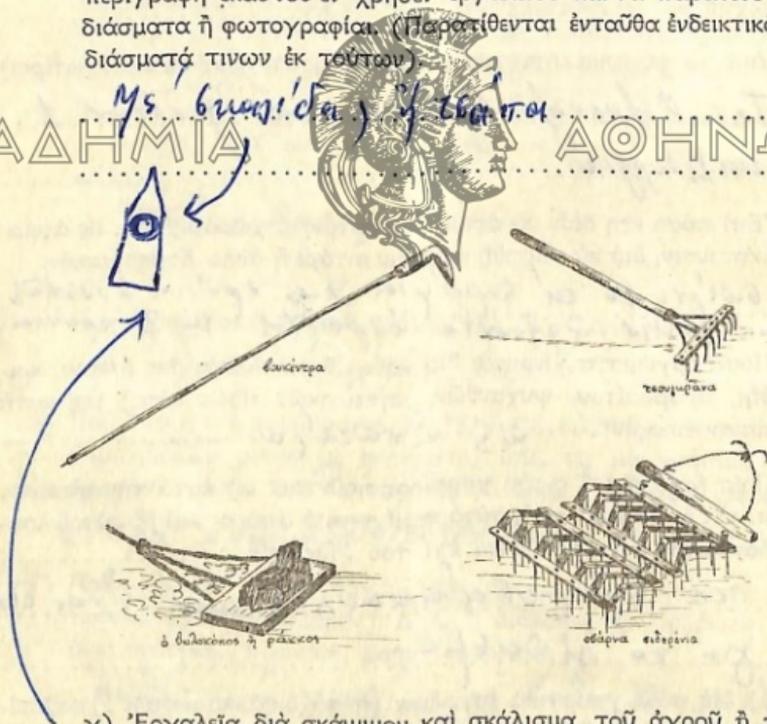
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλιψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἔν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

... Μ.ε' τὰ βουκέντρα... γ' μέγαν...
 ... τὰν... ἀφ' ἑξῆς... γ' με' τὸν... πίδα... .....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... καὶ... μέ... τὰ... εργαζόμενα...
 ... ἐργαλείου δένδρου... .....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσαπί κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου και παραθέσατε ιχνογράφημα ή φωτογραφίαν) .....

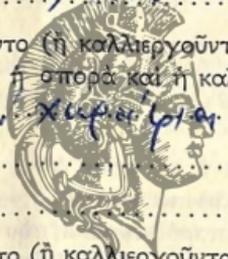

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθούν τὸν ζευγολάτην (ή ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Τὸν βοηθάει... ἡ γυναῖκα του... ἡ... ταί... παιδιὰ του,
 ὅταν... εὐνοεῖται... ὅταν... ὄργωνεται.

- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ή καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ή καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ῥόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Ἐν... τριφύλλῳ...
 ῥόβῳ... καὶ... ὀσπρίων...
 καὶ... καὶ... καὶ...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ή σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων... ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως...

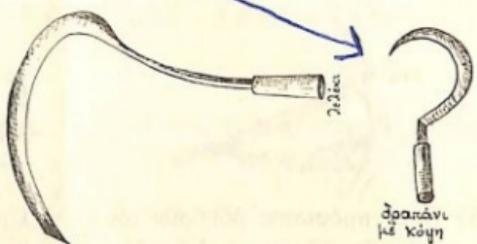
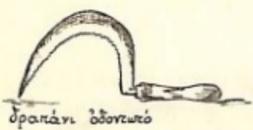
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

μ.ε' το δρεπάνι 3/ με' το χερί

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) θέριζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ....

με' δρεπανίνας

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). οφειγμ'

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

με' ξίφος

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *Ὁ γερριζεύς (εὐρυσοφύς)*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὄσπριων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Παλαιὸν εὐρυσοφύς... μ.ε... τὰ χεῖρα.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

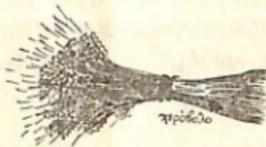
- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον, ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. .... *5-10. Ἐπιπέδιον...*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). .... *ἀσπιδία, χερσὶ*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *οἱ... ἴδιοι*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Τὰ ἀσπιδία (δράγματα) τοποθετοῦνται ὁμοῦ μαζί... οἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται διασταυρούμενοι (διασταυρώνονται).

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. ....

Χειροβόλαι.

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες.
 Δέν ἀνελάμβανον ἐιδιχίαν ἀπὸ τῶν ἄλλων.

2) Πώς ἠμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπήν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὄνοματολογίαν) .....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... Ο.Χ.!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΙΩΝ

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ; . . . *δ.χ.λ.*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. . . *δ.χ.λ.*

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποῦ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον . . .

*Μ. καὶ το (εἰς τὸ) καὶ θρυβήσαι μαινὸν ἐνα
6. σου ρο φ. ε. β. καὶ χ. ε. καὶ τὰ γὰρ γένων
β. το. χ. καὶ φ. λ.*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ζήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . .

Ἀφ' ἑβδ. μετὰ τὸν θερισμὸν.

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν, σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὰ ἔδένοντο με' βροῦλα, ~~καὶ~~
 ἀπὸ ἐκρηβ. βελουοειδ. θάμνων ἐργαλεῖον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

Ἐτοποθετοῦντο εἰς ἀριστέρο μέρος
 ἀπὸ 4-8 τὰ εἶναι πρὸς τὸ β. τ. 140.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; *περὶ τοῦ ἔτους 1900.*

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Τὸν Μάρτιον μὲν*
καὶ Ὁκτώβριον.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... *Μ. εἰ. κα. εἰ. ε. ε. ε. καὶ φ. ε.*
τῶν βλαστῶν.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκου); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Ν. α. ι. :*

Ἐσὸπνοντο καὶ χόρτα ἀφ' ἑαυτοῦ 10 ημῆρας
670 χωράφιν καὶ ξηραδῶν καὶ ξυμῆς
ἐξοφαινομένη καὶ αὐτοδυναμίζουσα.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Ἀρχαῖς Μαΐου, φεβρουαρίου.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... *Ξεβένοντα με βρούνα...* ...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμὸν. Συνκεντρῶνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μετρεῖσαντες εἰς τὸ ἀλώνι...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗτον τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

*Ἐλκεῖ ἕνα... τὰ δεμάτια... τοποθετεῖται...
εὐνῶσαι... εἰς... εὐνῶσαι... ἕνα... εὐνῶσαι... ἕνα... εὐνῶσαι...*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάθεον εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ....

Ὑπῆρχε... ἀλώνι...

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ....

Κατασκευάζετο... οὐραγία... ἐντὸς τοῦ χωρίου...

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

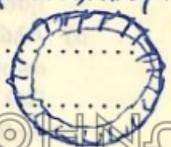
Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν οἰκογένειαν ἢ εἰς
 εἰς πολλὰς οἰκογενείας. Ἡ βύρα ποδορῖστα, με βυθωνία
 μετὰ ζύμων.

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ἀρχίζει ἀρχὰς τοῦ κίβου καὶ ἀεικνύει τὸν γούδο.

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .. Χωματάκι, χωματ. περιγρα-
 φὴν ὡς ἐπὶ πλάκας ὀρθῶς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

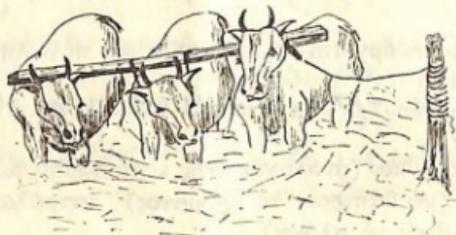
8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γυῖου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθῶς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) .. καθαρίζεται καὶ ἔπειτα λείπει.

μὲ πόδιον βοδίνων χυρὶς ἢ χυρῶ.

9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
 Δέ.χ. ν.ω.φ.κ.ε.ι... α.λ.ω.ν.ο.β.ε.ν.α.ο.ς... Τ.α. δ.ε.φ.α.ί.α.ι.
 λ.ύ.ν.α.ι.α.ι... κ.α.ι... β.υ.φ.ω.ί.φ.ο.ν.α.ι. ε.ς... τ.α. ε.λ.ί.ν.ι.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀναροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νίου στυλὸς, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρούλουρας, δουκάνη, βογκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τ.ο. δ.ε.φ.α.ί.α.ι... α.λ.ω.ν.ο.β.ε.ν.α.ο.ς... γ.ί.ν.ε.σ.α.ι...
 δι.α.ί. π.ω.ν... κ.α.ι... β.υ.φ.ω.ί.φ.ο.ν.α.ι... ε.ς... τ.α. ε.λ.ί.ν.ι...
 ρ.ο.φ.ε.ν.α.ι... φ.ύ.λ.α.ι... β.ο.ύ.ν., ἵ.π.π.ῶ.ν., ε.λ.ί.ν.ι...
 κ.α.ι... β.ύ.κ.λ.ο.ς.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτου-

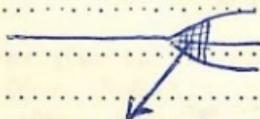

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ἀρχίζει... τὴν... 10 π. πρωινῆ... πρῶτη...
~~ἄλλοτε~~... δι. αὐτῆς... τὴν 4 π. ἑσπέρου...
 γν.

12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ δρινακί

πλεχρῆτα βραύζα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράν· ἢ διχάλι

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυς ; ... Ν. αὐτῆς :

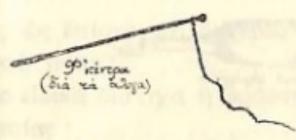
14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχού φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Χρ. β. β. αὐτῆς... μί' κ... ποιητῆ... βίβλος βίβλος

Τὸ βουκέντρι χρ. β. β. αὐτῆς μόνον εἰς ὄργωσαι.

15) Πώς λέγεται η εργασία του άλωνίσματος ενός απλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. απλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *δούλα* .....

6 στρώσεις 7-8 φορές

16) Πώς λέγονται οἱ άλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτη: μάλαμα) .....

μάλμαμα

17) Ποιοὶ ἄλωνίζουσι: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοὶ ἄλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλῖα: βαλμάδες, δηλ. τοσοπάνηδες, καλούμενοι ἄλωνασταὶ καὶ ἀγωγιάτες) οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἄλωνισμόν .....

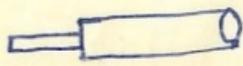
ἀγωνίζετο ὁ ἴδιος ὁ γεωργός

18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἄλωνιστικὸν εργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐπίσης χρησιμοποιοῦν καὶ τὸν μύδονον. Παλαιὰ εἶχον καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐπιβάν τὸν κορφοπῆνιν βε' ἐνταῦθα καὶ ἐκκερῆζον αὐτὸ τὸ ἄχυρο.

19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

ἐλέγετο μύδονος καὶ ἐβενεοῦ ἐν πλαισίον μῆκος 40-50 ἐπιπλ. 6x7x4. 6 τετραγώνια εἰσφέρουν 10 ἐπιπλ. 23

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου; (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)

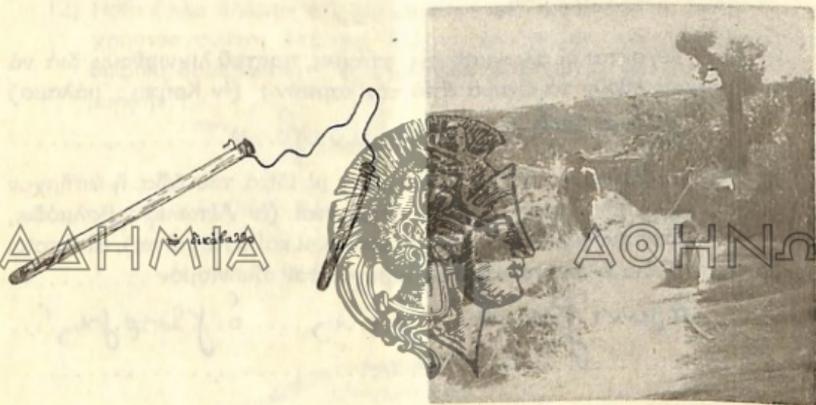
*Ἐγένετο... εἰς τὸ ἀλώνι... εἰς τὴν αὐλήν...
 εἰς τὸ ἀλώνι... εἰς τὴν αὐλήν...
 ἔχρησθη... εἰς τὸ ἀλώνι... εἰς τὴν αὐλήν...
 ἔχρησθη...*

κόπανος στρογγύλος

ξύλο καμωμένο διὰ τὸ κοπάνημα
 μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

*Τὸ κοπάνισμα... ἐγένετο...
 Διὰ... εἰς τὸ ἀλώνι...
 εἰς τὴν αὐλήν...
 εἰς τὸ ἀλώνι... εἰς τὴν αὐλήν...*

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Οἱ βράχυνες ἐσοδοδουρῶν εἰς τὸν ἐδαφῶν τῶν ἐπιπέδων
 ἢ τῶν ἰσοπέδων. Ἐπειδὴ τῶν ἐδαφῶν τῶν ἐπιπέδων
 τῶν ἐδαφῶν τῶν ἐπιπέδων ἢ τῶν ἐδαφῶν τῶν ἐπιπέδων
 τῶν ἐδαφῶν τῶν ἐπιπέδων ἢ τῶν ἐδαφῶν τῶν ἐπιπέδων

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναι, ποῖα;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; .....

Ἐτραγουδοῦντο κρητικὰ δίστιχα .....

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ .....

Οἱ δὲ λειῶμα ἢ μάλαμα ἐστὶν ἡ ἀλλοτρίωσις τῶν σταχύων
 ἐν τῷ λειῶματι τῶν σταχύων

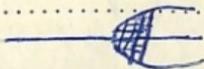
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ... καρφὸν ἔχει... βραχίονα... ἐπισημαίνει...
 Δέν... καρφώνεται... ἐπισημαίνει... τὸν σωρόν...
 .....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μετὰ τὴν χεῖρα γὰρ τὸ θρινάκι...
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὁ ἄνδρας, βογδοὺς καὶ ἡ γυναῖκα...
 .....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

ἴσχυρα... κορυφῶν... Ὁ... καρφὸν... ἀπὸ τῶν...
 ριζῶν... μετὰ... βογδοὺς (κόντυλοι)...
 ἡ... ἀπὸ τῶν ποδῶν... ἀπὸ τῶν ζώων...
 .....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διά ποία δημητριακά συν-
ηθίζεται τούτο .....

... Τ.ο' ζα' ζι' ρ. χι' κω' κ. τ.ε' ... Τ.δ' ο. , ρ.ε' β' κει' νι' ε' μ' βι' δ' ι.
... Τ.ο' α' γ' μ' ν' ι' β' κ. ρ. α' τ' ρ. ο. ρ' ε' ρ' ε' κ' ε' ... ζ' ε' β' α' β' ο' β' ζ' ι' ε' ρ' α.
... Φ.ι' ? β' . δ' α' . . . β' ο' ν' η' θ' ο' ρ' . . . δ' ι' ο' ρ' ! κ' α' . β' ι' τ' ε' ι' ρ' ι' . . .

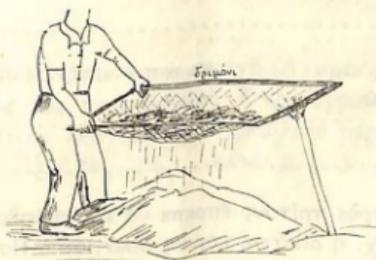
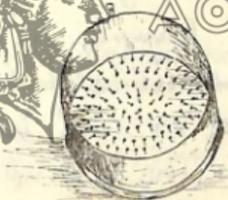
6) 'Αφού διά τού λιχνίσματος (άνεμίσματος) αποχωρισθούν τὰ άχυρα,
πώς γίνεται ή διαλογή τού καρπού άπό τὰ μετ' αύτου παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τών σταχύων (τούς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ; .....

... Γ' ι' ν' ε' κ' ε' . . . ρ. ε' . . . τ' κ' ι' . . . β' ο' μ' i' β' τ' ρ' e' i' (ρ' α' θ' ρ' ο') . . .

Γίνεται τούτο κατά τὸ άνέμισμα, άπομακρυνόμενων τών ξένων αυτών
ύλων υπό γυναικός διά σαρώθρου; ή δι' άλλων μέσων, ώς π.χ. κοσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με όπας διαφόρων μεγεθών· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς έν χρήσει παλαιότερον (ή και σήμερον) τρόπους χωρισμού τών κόκκων τών δημητριακών από τὰ άχυρα και τας άλλας ύλας. Ίχνογραφήσατε δέ ή παραθέσατε φωτογραφίαις τών έν χρήσει εργαλείων και σκευών)

ώς... α... κ... ω...

- 7) Όταν έτοιμασθή, ώς άνωτέρω, ό καρπός σχηματίζεται εις σωρόν ; Με ποίον εργαλείον σωρεύεται ; Χαράσσεται επί του σωρού σταυρός ; Πώς χαράσσεται και ποία ή μορφή του. Μήπως έμπηγνύεται κατόπιν εις τήν κορυφήν του σωρού τό εργαλείον του λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), έπακολουθεί δέ και προσκύνησις και άσπασμός του σωρού υπό του γεωργού ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΧΜΩΝ

Ο καρπός... χιλιάρια... << χιλιάρια... >>... << χιλιάρια... >>

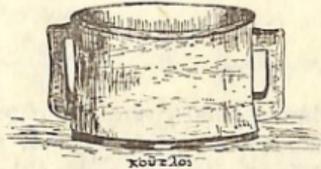
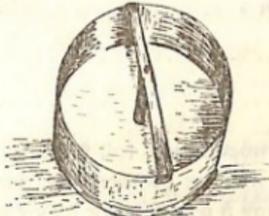
- 8) Άλλα εθίμα προτού νά μεταφερθή ό καρπός (σίτος, κριθή κλπ.) εις τήν άποθήκην.

γ'.1) Ποία όφειλαι πρὸς τρίτους έπρεπε νά καταβληθοῦν εις είδος άμέσως εις τό άλώνι π.χ. ή δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ήτο ή συνθήθεια. Ήρχετο ό δεκατιστής εις τό άλώνι ; Με ποίον μέτρον (δοχείου) εγίνετο ή μέτρησις του σίτου, τής κριθής κλπ., διά τήν είπραξιν υπό του δεκατιστού του «δεκάτου». (Σημειώσατε τό όνομα του μετρητού, τήν

F βουρβουρι = 20 δυνάδες μετρητά!

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ και Ιχνο-
γράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικής εικόνας).

Παραθέσατε... α. ω. η. ρ. κ. ε. β. ρ. ο. γ. κ. ε. ω. π. κ. ε. ρ. η. ρ. ο
 κ. η. ρ. ο. κ. ε. β. ρ. ο. γ. κ. ε. ω. π. κ. ε. ρ. η. ρ. ο
 κ. η. ρ. ο. κ. ε. β. ρ. ο. γ. κ. ε. ω. π. κ. ε. ρ. η. ρ. ο

2) Ποία άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
 χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε Ιχνογραφήματα ἢ φωτο-
 γραφίας αὐτῶν)

Μετ. τὸ μίσσοκαλι... εἰς ἀποθήκην τὸ ἄλωνι
 κ. η. ρ. ο. κ. ε. β. ρ. ο. γ. κ. ε. ω. π. κ. ε. ρ. η. ρ. ο

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
 ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
 κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
 κὰς συνηθείας)

εἰς ἀποθήκην τὸ ἄλωνι... εἰς ἀποθήκην τὸ ἄλωνι

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
 χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἢ ἀποθη-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *ἔξ. τοῦ ἀρχαίου κ. ἀντ'...*
ἔξ. τοῦ ἀρχαίου κ. ἀντ'...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

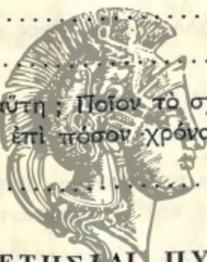
ἔξ. τοῦ ἀρχαίου κ. ἀντ'...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὄπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὄχι.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποῖον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

ἔξ. τοῦ ἀρχαίου κ. ἀντ'...
ἔξ. τοῦ ἀρχαίου κ. ἀντ'...
ἔξ. τοῦ ἀρχαίου κ. ἀντ'...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αϋτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

...δρακός...

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;.....

...Τα' παιδιά

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν. Τά κλέπτουν; "Αν ναι, από ποιον μέρος;.....

...Τα' παιδιά... βυζιέχουν τὰ ξύλα...
...δω' τὰ κλέπτουν...

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Τὴν Μ. Παναθηναίων...
...Μαί... εἰς... εἰς...
...εἰς... εἰς...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εις τὰς πυράς αὐτάς; (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

~~Οὐδὲν~~

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Καὶ εὐχὰς καὶ παιδικὰ καὶ ἀφελῆ καὶ γὰρ
 Ἰούδα. Παιὶν εὐχὰς καὶ παιδικὰ καὶ ἀφελῆ καὶ γὰρ
 εἶναι εὐχὰς καὶ παιδικὰ καὶ ἀφελῆ καὶ γὰρ
 νουν κ.τ.λ. καὶ παιδικὰ καὶ ἀφελῆ καὶ γὰρ

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εις τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ